

Notat

Status for den opsøgende indsats

BUU har med strategien "Vores børn - fælles ansvar" prioriteret den opsøgende indsats, der skal understøtte, at børn i udsatte positioner kommer i dagtilbud, særligt børn i de udsatte byområder. BUU behandlede samtidig d. 22. maj 2019 implementering af lov om bedre fordeling af børn fra udsatte boligområder og obligatorisk læringstilbud. Her vurderer forvaltningen, at en stor del af løsningen for en god håndtering af den nye lovgivning findes i en styrkelse af den opsøgende indsats, da den bl.a. skal bidrage til, at forældre i udsatte områder får den hjælp, de har brug for for at kunne træffe beslutning om, hvad der er den rigtige løsning for deres barn og familien i øvrigt.

Med den opsøgende indsats har sundhedsplejersker og andre fagpersoner som fx pædagoger en dialog med forældrene om, hvad det vil sige at gå i en dansk daginstitution, og hvordan deres barn vil kunne profitere af det i form af bl.a. sproglig og social udvikling. De vejleder også i stimulering af barnet derhjemme. I de udsatte boligområder, som parallelsamfundslovgivningen omhandler, har den opsøgende indsats desuden fokus på at fortælle om de særlige regler, der gælder beboere i de områder, og om betydningen af ikke at sikre barnet en daginstitutionsplads, før det fylder 12 måneder.

Nedenfor gives en status for de foreløbige resultater af den opsøgende indsats. Notatet forelægges for BUU nu, da der har været en del presseomtale af obligatorisk læringstilbud og den opsøgende indsats i relation hertil. Fremadrettet vil status herpå indgå i kvalitetsrapporten og faglighedsdrøftelsen for dagtilbud, første gang i foråret 2020. Notatet beskriver først et resume af hovedpointerne og efterfølgende suppleres med data. Tid sidst i notatet opridses, hvor mange der er afsat til den opsøgende indsats i København.

Resume af hovedpointer:

- Der er markant flere børn i udsatte områder, der ikke er i dagtilbud, end i resten af byen. Dog med store interne forskelle de udsatte områder imellem og med flest i Tingbjerg (se tabel 1)
- Fra 2017 til 2018 var der status quo på antallet af 1- og 2-årige børn bosat i udsatte områder udenfor dagtilbud. Fra september 2018 til oktober 2019 er

19. november 2019

Sagsnummer
2019-0035367

Dokumentnummer
2019-0035367-4

Center for Policy
Fagligt Indhold og Kvalitet
Gyldenløvesgade 15
1600 København V

Telefon
3366 3366

EAN-nummer
5798009371201

www.kk.dk

tallet reduceret væsentligt. Faldet er sket parallelt med at den opsøgende indsats er sat i værk, men inden lovændringen om obligatorisk læringstilbud er trådt i kraft (tabel 2)

- Andelen af børn udenfor dagtilbud i de udsatte områder, der har fået hjemmebesøg, er steget med ca. 10 procentpoint fra maj 2019 til oktober 2019 (tabel 3)
- Der ses også en stigning på ca. 10 procentpoint i andelen af besøgte børn, der er indmeldt i dagtilbud, i samme periode (tabel 4)
- Der er pr. 1. november 2019 færre end 5 børn indmeldt i obligatorisk læringstilbud. Det er først fra oktober, hvor de første børn er fyldt 1 år efter lovændringen, at der reelt har kunnet indskrives børn i obligatorisk læringstilbud

Tabellen nedenfor viser antallet og andelen af 1- og 2-årige børn udenfor dagtilbud i de udsatte boligområder, der fremgår af regeringens liste over udsatte boligområder sammenholdt med resten af byen. Som tabellen viser, er der samlet set 21,2 % udenfor dagtilbud i de udsatte boligområder på regeringens liste, mens tallet for byen samlet er 8,1 %. Der er altså en væsentlig større andel udenfor dagtilbud i de udsatte boligområder med flest i Tingbjerg/Utterslevhuse.

Det bemærkes, at der for en del af de enkelte områder er tale om et meget lavt antal børn, og at der derfor ikke skal så meget til for, at %-satsen ændrer sig væsentligt.

Tabel 1. Børn udenfor dagtilbud

	Antal børn i alt pr. 30. oktober 2019	Andel børn udenfor dagtilbud
		Oktober 2019
Aldersrogade	43	20,9%
Bispeparken	55	10,9%
Gadelandet/Husumgård	39	17,9%
Hørgården	32	25,0%
Lundtoftegade	47	10,6%
Mjølnerparken	33	18,2%
Tingbjerg/Utterslevhuse	264	25,8%
Udsatte områder i alt	513	21,2%
Ikke udsatte områder i alt	16.215	8,1%
København i alt	16.728	8,5%

Tabel 2 nedenfor viser udviklingen i antallet af 1- og 2-årige børn udenfor dagtilbud fra september 2017 til oktober 2019. Her fremgår det, at der fra 2017 til 2018 var tale om nogenlunde status quo med en lille stigning, mens der til 2019 har været tale om et væsentligt fald i antallet. Det bemærkes, at den opsøgende indsats først er implementeret fra primo 2018, og at det derfor er naturligt, at der ikke er sket et fald fra 2017 til 2018.

Faldet i 2019 er sket inden lovændringen om obligatorisk læringstilbud, der reelt først har haft effekt fra oktober 2019 og derfor endnu ikke er afspejlet i et fald i andelen af børn udenfor dagtilbud. Antallet af børn uden for dagtilbud i de udsatte områder vil pga. parallelsamfundslovgivningen falde i takt med, at de børn, der fra 1. oktober 2019 og frem fylder 1 år, skal være indmeldt i et dagtilbud/obligatorisk læringstilbud (og en del vil fortsat blive passet hjemme med tilsyn fra kommunen).

Den opsøgende indsats i de udsatte boligområder har samtidig (jf. BUU-sagen d. 22. maj 2019, jf. ovenfor) fokus på også at prioritere indsatsen for forældre med børn direkte i målgruppen for obligatorisk læringstilbud. Her er der primært tale om børn, som stadig er under 1 år, og som derfor ikke indgår i tallene for 1- og 2-årige børn nedenfor.

Tabel 2. Udvikling af antallet af børn (1- og 2-årige) udenfor dagtilbud i de udsatte boligområder

Udsat boligområde	2017 - 5. september	2018 - 5. september	2019 - 30. oktober
Gadelandet/Husumgård	10	10	7
Tingbjerg/Utterslevhuse	62	73	68
Bispeparken	13	14	6
Hørgården	6	8	8
Lundtoftegade	8	5	5
Aldersrogade	11	11	9
Mjølnerparken	16	12	6
I alt	126	133	109

Tabellen nedenfor viser, at knap 40 % af de 1-2-årige udenfor dagtilbud i de udsatte boligområder på regeringens liste har modtaget et hjemmebesøg pr. oktober 2019, hvilket er en stigning på ca. 10 procentpoint fra maj 2019. Også her gælder, at en del besøg er aflagt i familier med børn, der fortsat er under 1 år, og som derfor ikke indgår i tallene nedenfor. Målet i BUU's strategi "Vores børn - fælles ansvar" er, at alle udsatte og tosprogede familier, hvis børn ikke er indmeldt i et dagtilbud, tager imod tilbuddet om et opsøgende besøg af sundhedsplejersken.

Tabel 3. Hjemmebesøg til børn uden for dagtilbud i udsatte boligområder

	Andel 1+2årige børn udenfor dagtilbud, der har modtaget et hjemmebesøg pr. oktober 2019 (maj 2019)
Aldersrogade	22,2%
Bispeparken	33,3%
Gadelandet/Husumgård	28,6%
Hørgården	25,0%
Lundtoftegade	40,0%
Mjølnerparken	50,0%
Tingbjerg/Utterslevhuse	42,6%
Udsatte områder i alt	38,5% (28,6%)

Tabel 4 nedenfor viser, at 56 % af de 1-3-årige børn i de udsatte boligområder, der har fået et hjemmebesøg som del af den opsøgende indsats, nu er indmeldt i et dagtilbud svarende til andelen for resten af København. For de udsatte boligområder på regeringens liste er der tale om en ordinær plads (og ikke et obligatorisk læringstilbud).

Der er pr. 1. november 2019 indmeldt færre end 5 børn i obligatorisk læringstilbud i København. Der er først i oktober opstartet børn i det obligatoriske læringstilbud, hvor de første børn omfattet af den nye lovgivning fyldte 1 år. Der er en lang indfasningsperiode for ordningen, der først vil være fuldt indfaset fra 2. halvår 2021. Det er derfor for tidligt at konkludere på i hvor høj grad, obligatorisk læringstilbud vil blive brugt.

Tabel 4. Andel besøgte børn, der er startet i dagtilbud (ordinær plads)

Pr. 30. oktober 2019	Besøgte børn indmeldt i dagtilbud (antal) Oktober 2019	Besøgte børn indmeldt i dagtilbud (andel) Oktober 2019 (maj 2019)	Besøgte børn i alt Oktober 2019
Bosat i udsat område	58	56% (47%)	104
1-årige	23	52%	44
2-årige	23	52%	44
3-årige	12	75%	16
Resten af København	213	57% (47%)	375
1-årige	66	43%	155
2-årige	93	61%	152

3-årige	54	79%	68
1-3-årige i alt i København	271	57% (47%)	479

Endelig giver tabel 5 nedenfor en oversigt over de samlede midler, der er afsat til den opsøgende indsats i tidligere budgetter:

Tabel 5. Afsatte midler til den opsøgende indsats

Beløb	Periode	Indsats
2 mio. kr. årligt	Varige	Sprog- og integrationspakken - en opsøgende indsats målrettet udsatte tosprogede børn udenfor dagtilbud
2 mio. kr. årligt	Udløber med udgangen af 2020	Flere udsatte børn i dagtilbud i områderne Nørrebro/Bispebjerg og Brønshøj/Vanløse
0,5 mio. kr. årligt	Udløber med udgangen af 2022	Småbørnsløftet - indsats-team på Nørrebro/Bispebjerg